

**МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРАЛ ДАХЬ
МОНГОЛ
АРДЫН НАМЫН БҮЛЭГ**

14201 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,
Их эзэн Чингис хааны нэрэмжит талбай 1,
Төрийн ордон, Утас: 26-04-18, Факс: 32-04-18

2013. 18. 23 № 160

танай _____ -ны № _____ -т

Г Мөрдөх албаны тухай хуулийн Т
төслийн талаарх санал

Г УИХ-ЫН ДАРГЫН ЗАХИРАМЖААР Г
БАЙГУУЛАГДСАН МӨРДӨХ АЛБАНЫ
ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН АЖЛЫН
ХЭСЭГТ

Сүүлийн үед хүний наймаа, мөнгө угаах, хар тамхины, цахим гэмт хэрэг, албан тушаалын зэрэг зохион байгуулалттай шинжтэй, нууц далд аргаар үйлдэгддэг гэмт хэрэг ихээр үйлдэгдэн гэмт хэргийн үйлдэх арга нь нарийсч, үндэстэн дамнасан шинжтэй болж байгаа нь Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдалд аюул учуруулах хэмжээнд хүрч болзошгүй байгаа.

2012 онд Монгол Улсад зохион байгуулалттай онц хүнд гэмт хэрэгтэй тэмцэх цагдаагийн нэгж болох УМБГ шинэ бүтэц зохион байгуулалтад орж, Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг мөрдөх хэсэг, Онц хүнд, зохион байгуулалттай гэмт хэрэг мөрдөх хэлтэст Хар тамхи, мансууруулах бодистой холбоотой хэрэг мөрдөх, Хүн худалдаалах гэмт хэрэг мөрдөх тасаг байгуулж эдгээр гэмт хэрэгтэй тэмцэхийг зорьж ирсэн. Эдгээр төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэхэд одоогийн ажиллаж байгаа арга хэлбэр, зохион байгуулалт хууль эрх зүйн орчин хангалттай бус байгааг тэмдэглэх нь зүйтэй.

Дээр дурдсан гэмт хэрэгтэй тэмцэх дэлхийн нийтийн чиг хандлага “intelligence lead policing” буюу тагнуулын үйл ажиллагаагаар гэмт хэрэгтэй тэмцэх нэгдсэн бодлого боловсруулдаг болоод байна. Гэтэл манай улсад үндэсний аюулгүй байдлыг хамгаалах, гэмт явдалтай тэмцэх ажиллагааг Хууль зүйн яам, тагнуул, прокурор, авилгатай тэмцэх байгууллага, цагдаа зэрэг олон байгууллагуудад тарааж нэгдсэн бодлогыг алдагдуулж байна. УИХ-аар Мөрдөх албаны тухай хуулийн төсөл хэлэлцэж байгаатай холбогдуулан дараах асуудлуудад анхаарах хэрэгтэй байна.

Нэг. Монгол Улсын онцлогийн тухайд:

1. Дэлхийн улс орнуудын туршлагаас харахад Мөрдөх алба нь холбооны болон олон муж улсаас бүрддэг, олон сая хүнтэй орнуудад байгуулагддаг байна. Гэтэл манайх шиг нэгдмэл, хүн ам цөөн улсад тохиромжгүй, адил эрх мэдэлтэй, нэг чиглэлийн үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллага олноор байгуулах нь нэгдсэн бодлого алдагдах, үйл ажиллагаа, эрх мэдлээ булаалдах, эсхүл эзэнгүйдүүлэх, хөрөнгө мөнгө, хүн хүч тарамдах зэрэг зохисгүй байдал бий болох талтай.

2. 1990 он хүртэл гүйцэтгэх ажлыг үндсэнд нь НАХЯ хариуцан нэгдсэн бодлогоор явуулдаг байсан бол одоо Тагнуул, прокурор, цагдаа, цэргийн тагнуул, хилийн тагнуул, АТГ, шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллага зэрэг байгууллага гүйцэтгэх ажил эрхэлж байгаа болон 2014 он гараад Тахарын алба, Мөрдөх алба байгуулагдсанаар 8 байгууллага мөрдөх, гүйцэтгэх ажил явуулахаар болж байна.

30 сая эсхүл 300 сая хүнтэй улсад гүйцэтгэх ажил явуулах, манайх шиг 3 сая хүрээгүй хүн амтай улсад явуулах гүйцэтгэх ажил нилээд ялгаатай юм.

Мөрдөх, гүйцэтгэх ажил явуулах чиг үүрэг бүхий 8 дахь байгууллага шинээр байгуулах нь зохион байгуулалттай гэмт хэрэгтэй тэмцэх хүний нөөц, техник хэрэгслэл зэргийг дахин бүрдүүлж зардал их гаргахын зэрэгцээ гэмт хэрэгтэй тэмцэх нэгдсэн бодлого, удирдлага зохион байгуулалтыг задлах нөхцлийг бүрдүүлэхээр байна.

Энэ нь зохион байгуулалттай гэмт хэрэгтэй тэмцэхэд төрийн нэгдсэн бодлого байхгүй байгааг харуулж байна. Энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй төвлөрсөн удирдлага, нэгдсэн хяналт, цогц бодлогоор тэмцэж үр дүнд хүрсэн жишээ олон байгаа. Тухайлбал БНХАУ, Хонгконг, Франц, Голланд гэх мэт. Эдгээр улсуудад зохион байгуулалттай гэмт хэрэгтэй тэмцэх чиг үүргийг Тагнуулын байгууллага онцгой бүрэн эрхтэйгээр дангаараа хариуцан ажиллаж байгаа.

Хоёр. Олон улсын туршлага, сургамжийн тухайд

2011 оны 9 дүгээр сарын 11-нээс хойш АНУ-д гүйцэтгэх ажил эрхэлдэг байгууллагуудынхаа үйл ажиллагааг нэгдсэн бодлоготой болгох, мэдээллийн салангид байдлыг нэгтгэх бодлогыг тасралтгүй хэрэгжүүлж байна. Үүний нэг тод жишээ нь Fusion Center байгуулсан билээ.

Мөн ОХУ-д эдийн засгийн гэмт хэрэг, татвар, албан тушаалын гэмт хэрэгтэй тэмцэх бие даасан “Федеральная служба налоговой полиции Российской Федерации” байгууллагыг мөн мөрдөх, гүйцэтгэх ажлын чиг үүрэгтэйгээр 1992 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдөр байгуулсан байдаг.

Улмаар амьдрал, практик дээр хүний эрх, эрх чөлөөнд халдах, бизнес эрхлэгчдийг дарамтлах, бусад ижил чиг үүргийн байгууллагуудын ажил үүргийг булаалдах, ажил үүрэг давхцах, хүн хүч, хөрөнгө мөнгө тарамдах зэрэг зохисгүй үзэгдлүүд ихээр гарч байсантай холбоотойгоор 2003 оны 6 дугаар сарын 1-ний өдөр ОХУ-ын Ерөнхийлөгч В.Путин зарлиг гарган татан буулгаж бие бүрэлдэхүүн, чиг үүргийг нь ДЯЯ болон хар тамхитай тэмцэх байгууллагад хуваан шилжүүлсэн байдаг.

Гурав. Заавал шинээр Мөрдөх алба байгуулахгүйгээр энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх боломжтой эсэх:

Өнөөдөр үйл ажиллагаа явуулж байгаа Цагдаа, тагнуул, АТГ, Прокурорын мөрдөх албаны чиг үүргийг улам тодотгож, холбогдох хууль, журмуудыг нь боловсронгуй болгож хараат бусаар ажилладаг нөхцлийг бүрдүүлэх, удирдлагыг нь мэргэжлийн болгох, томилдог, чөлөөлдөг субъектыг нь оновчтой болгох, үйл ажиллагаанд нь тавих иргэний болоод прокурор, парламентийн хяналтыг сайжруулах зэргээр одоо байгаа бүтцээр нь ажиллуулж дотоод нөөц бололцоог нь дайчлан ажиллуулбал үр дүнд хүрч болохыг анхаарах ёстой.

Одоо мөрдөх, гүйцэтгэх ажил эрхэлж буй манай албан хаагч, бие бүрэлдхүүний мэдлэг чадвар, ажлын туршлага хангалттай түвшинд байгаа ба харин гадаад, дотоодод давтан сургах, орчин үеийн техник, технологоор хангахад анхаарах нь зүйтэй.

Бид байгаа бүтцээ зөв зохион байгуулж ажиллуулах талаар дорвитой ажиллаж чадаагүй байж асуудлыг шинэ бүтэц, байгууллага байгуулснаар шийдэх гэж оролдох нь буруу гэж үзэж байна.

Дөрөв. Хуулийн төслийн тухайд:

1. Төсөлд тусгай чиг үүрэгтэй мөрдөх албыг байгуулан ХЗЯ-нд харьялуулж, даргыг нь Хууль зүйн сайд санал болгож Засгийн газар томилж, чөлөөлнө гэжээ. Түүнчлэн асуудал эрхэлсэн дэд дарга нарыг нь Хууль зүйн сайд томилохоор төсөлд тусгасан нь хууль зүйн сайдаас шууд хараат мөрдөх албыг байгуулах үндсийг тавьсан байна.

Сүүлийн үед АТГ-аас бусад тагнуул, цагдаагийн удирдлагыг томилсон байдлаас хараад дан мэргэжлийн бус, тухайн салбарын ажлын мэдлэг туршлагаүй хүмүүс томилогдон ажиллаж байгаа нь дээрх байгууллагуудын мэргэжлийн үйл ажиллагааны үр дүнг үгүйсгэх шалтаг болж шинээр байгууллага байгуулах үндэслэл болоод байгаа билээ.

Дээр дурдсан гадаадын ижил чиг үүрэгтэй байгууллагын удирдлагыг томилдог механизмыг судалж үзэхэд улс төрөөс хараат бус дан мэргэжлийн байх, томилдог субъектууд нь нэг байж, нэгдсэн бодлогоор хангагддаг зарчим баримталдаг нь харагдаж байна.

Хэрвээ заавал мөрдөх албыг байгуулах хэрэгтэй гэж үзвэл дарга, дэд даргыг нь УИХ-аар хэлэлцүүлж томилдог, чөлөөлдөг байх нь зүйтэй.

Гэтэл энэ хуулийн төслийг санаачлагчид энэ маш чухал зарчмыг санаатай буюу эсвэл субъектив байдлаар хандаж орхигдуулсан нь нийгэмд эргэлзээ төрүүлж байна.

Иймд мөрдөх чиг үүргийн байгууллагуудын удирдлагыг томилж, чөлөөлдөг тогтолцоог нэг зарчимтай болгон өөрчлөх эрх зүйн орчныг бүрдүүлж хуулийн төсөлтэй хамтад нь шийдвэрлэх хэрэгтэй.

Мөрдөх алба шинээр байгуулах биш харин тагнуулын байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгож хэргийн харьяаллыг шинэчлэн удирдлагыг нь мэргэжлийн болгож Улсын Их Хурлаас хэлэлцэн томилж, чөлөөлдөг байх нь зүйтэй.

Одоогоор манайд Цагдаа, тагнуул, АТГ, Прокурорын дэргэдэх мөрдөх байцаах албаны дарга нарыг өөр, өөр зарчмаар томилж байгаа. Энэ нь улс төрчид өөрийн мэдэлд ямар нэгэн хууль хяналтын байгууллагыг бий болгох сонирхолд хөтлөгдөх үндсийг тавьж байна.

Улс төрөөс хараат удирдлага бүхий хууль хүчний байгууллагыг олноор байгуулах нь хүний эрх, эрх чөлөөнд хууль бусаар халдах, улс төрийн зорилгоор үйл ажиллагаа явуулахын эхлэл юм.

Энд анхаарах доорхи асуудал байна гэж үзэж байна.

1. Төсөлд тусгасан Мөрдөх албаны бүрэн эрх буюу төслийн 10.1.6-д зааснаас үзвэл хууль сахиулах бусад байгууллагуудад үүрэг, даалгавар өгөх эрхтэй гэсэн нь тагнуул, цагдаа, АТГ-ын бүрэн эрхэд халдсан асуудал үүсгэж, байгууллага хоорондын харилцан үл ойлголцлыг бий болгож улмаар хэргийн мөрдөн шалгах ажиллагаанд хохирол учруулах магадлалтай болсон байна.

Төслийг хэлэлцэж байгаа өнөөдрийг хүртэл дээрх байгууллагуудын хооронд хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалт, хэргийн харьялалын талаар байр суурин зөрүү тодорхой хэмжээнд байсаар байна.

Төслийн 10.1.7, 10.1.8-д иргэдтэй нууц харилцаа тогтоох, байгууллага аж ахуйн нэгжид нууц ажилтан ажиллуулах, иргэдийг мэдээлэгчээр элсүүлэх зэргийг тусгасан нь 1990-ээд оноос өмнөх НАХЯ-ны үйл ажиллагааг давтаж иргэдийн дунд бие биендээ үл итгэх байдлыг үүсгэх, хэн нэгнийг буруу мэдээллээр хэлмэгдүүлэх, айлан сүрдүүлж дарамтлах зэрэг зохисгүй үзэгдэл давтагдах нөхцлийг бүрдүүлэхээр байна.

Төсөлд хэдийгээр Мөрдөх албаны мөрдөн шалгах хууль тогтоомжийн үйл ажиллагаанд УИХ-ын тусгай хяналтын дэд хороо, шүүх, прокурорын байгууллага, хүний эрхийн үндэсний комисс зэрэг байгууллагууд хяналт тавихаар тусгасан боловч хүний эрх, хуулийг ноцтой зөрчвөл хэрхэн хариуцлага тооцох нь тодорхойгүй байна.

Мөрдөх албаны үйл ажиллагаанд хамгийн чухал хяналт тавих байгууллага бол парламентын хяналт мөн.

УИХ л аюулгүй байдлын салбараа хянаж чадахгүй бол улс оронд өөр хэн ч хяналт тавьж чадахгүй. Мөрдөх алба нь Засгийн газрын байгууллага. УИХ бол нэг талаас ард түмний төлөөлөл, нөгөө талаас Засгийн газарт хяналтаа тавих үүрэгтэй. Иймд хуулийг нь хэлэлцэх үед хяналтын механизмуудыг нь бий болгон хүний эрх, хуулийг ноцтой зөрчвөл УИХ үр дүнтэй хянан шалгах ажиллагаа явуулах боломж нөхцлийг хуулийн төсөлд тусгах ёстой.

3. Төслийн 19.1-д “Мөрдөх албаны мөрдөгчөөр дараах шаардлагыг хангасан 35 хүртэлх насын Монгол Улсын иргэнийг томилно” гэжээ.

Мөрдөгчөөр ажиллах насын хязгаарыг 35 нас хүртэл гэж заагласан нь тухайн байгууллагад 10-аас дээш жил ажилласан ажлын туршлагатай албан хаагчид ажиллах боломжийг шууд хаасан нь ойлгомжгүй байна.

4. Төсөлд тусгаснаас үзвэл одоогийн мөрдөх, гүйцэтгэх ажил эрхэлж буй байгууллагуудад хэрэглэж, ашиглаж байгаа тусгай техник хэрэгслэлийн бүртгэл нэгдмэл байх, ямар байгууллага хариуцаж шалгах гэдэг чухал асуудал орхигдсон байх тул тодорхой болгох шаардлагатай.

5. Төслийн 17.1.7-д прокурор шүүгч, хууль зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, бусад мөрдөх байгууллагын албан хаагч ажилтныг анх

томилогдоход нь мөрдөх албаны дотоод асуудал эрхэлсэн дэд дарга нь хувийн байдлын тодорхойлолт гаргахаар заажээ. Энэ нь хуучны НАХЯ-ны хүмүүсийг мөрдөн мөшгөх хавтас материал бүрдүүлдэг арга хэлбэрийг сэргээн бий болгож байна.

6. Хууль бол нийгмийн харилцааг зохицуулах ёстой гэтэл энэ хуулийн төсөл нь бүхэлдээ тодорхой байгууллагын бүтцийг баталсан журам мэт болсон байна. Тухайлбал хуулийн төслийн 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 26 дугаар зүйлүүд бүхэлдээ мөрдөх албаны бүтэц ажиллах албан тушаалтнуудын статус, эрх хэмжээг тодорхойлсон байна. Өөрөөр хэлбэл энэ байгууллагыг нэгэнт байгуулсны дараа шаардлага гарсан тохиолдолд заавал хуульд өөрчлөлт оруулж байж бүтэц, зохион байгуулалтыг нь хөдөлгөхөөр байна.

Үлдэж байгаа зүйлүүд нь байгууллагатай холбоотой бусадтай харилцах, ажилтан шалгаруулж авах, шагнал урамшуулалт олгох, төсөв зэрэг энэ төрлийн чиг үүрэг бүхий байгууллагуудтай холбоотой бусад хуулиар зохицуулж болох зүйлүүд байна. Төслийн 25,26,27,28,29,30,32,34,36,37 дугаар зүйлүүд.

7. Төсөлд мөн өргөн баригдаж батлагдаагүй Хууль сахиулах үйл ажиллагааны тухай хуулиас ишлэл авсан заалтыг тусгажээ.

Тухайлбал нь төслийн 15.1.2-д Хууль сахиулах үйл ажиллагааны тухай хуульд заасны дагуу нууц арга, хүч хэрэгсэл ашиглах зөвшөөрөл олгох “гэж Мөрдөх албаны хуулийн төсөл санаачлагчид буцааж дахин сайтар боловсруулж оруулж ирэх шаардлагатай.

Тав. Хууль, эрх зүйн орчныг тодорхой болгох

Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хуулиудад хүний эрхийг дээдлэх, хууль бусаар тагнах чагнахгүй, хорьж цагдахгүй, хэлмэгдүүлэхгүй байх зарчим хангалттай бий.

Гэвч хэн нэгнийг хууль бусаар тагнахгүй, хорьж цагдахгүй гэж баталгаатай хэлэх нөхцөл өнөөдөртөө Монгол Улсын хувьд хууль эрх зүйн орчны хувьд ч, улс төрчдийн хууль дээдлэн ажиллах ажиллаж чадах чадвар, хүсэл эрмэлзлэл, ёс зүйн түвшний хувьд байхгүй байна.

Мөрдөх албаны хуулийн төслийг нарийвчилсан судалгааны үндсэн дээр дахин боловсруулах, Гэмт хэргийн тухай, Гэмт хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хууль батлагдаж харьяалах хэргүүдийн зааг ялгааг нь тогтоож тодорхой болох буюу хуулийн зохицуулалт тодорхой болсны дараа хэлэлцэх нь зүйтэй.

Энэ талаар судлаачид, холбогдох байгууллага, албан тушаалтнууд өөрсдийн байр суурийг тодорхой илэрхийлж байгаа билээ.

Жишээ: Хууль зүйн яамны төрийн нарийн бичгийн дарга Ж.Баярцэцэг “Үндэсний шуудан” сонини 2013 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн №289 дугаарт өөрийн байр суурийг доорхи байдлаар тодорхой илэрхийсэн байдаг.

Тэрээр “хүн худалдаалах гэмт хэргийг хууль сахиулах байгууллагаас шалгаад прокурор хянаад шүүх рүү явах нь бага байна. Шүүх дээр очлоо гэхэд хүн худалдаалах гэмт хэргийн зүйл ангиар зүйлчлэгдэх нь бага зохион

байгуулалттайгаар биеэ үнэлсэн хэрэг болоод гараад ирдэг. Иймд одоогийн хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа Эрүүгийн хууль, эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулиар энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх нь үр дүнгүй байна" гэжээ.

Иймээс Гэмт хэргийн тухай, гэмт хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хууль батлагдаж эдгээрийг нарийвчлан зохицуулахаас нааш хичнээн шинээр байгууллага байгуулсан ч үр дүнд хүрэхгүй ба зүйрлэвэл шүдгүй арслантай адил болох билээ.

Иймд эхний ээлжинд заавал шинээр байгууллага байгуулах биш одоо ажиллаж байгаа тагнуул, цагдаа, АТГ, прокурорын байгууллагын хууль, тогтоомжийг шинэчилж, доторх бүтэц зохион байгуулалт, харилцан хамтран ажиллах механизмыг нь оновчтой бүрдүүлэх, энэ чиглэлээр ажиллах мэргэжилтнүүдийг нь дотоод, гадаадад системтэйгээр бэлтгэх, удирдлагыг нь мэргэжлийн болгох шаардалагатай байна.

Зургаа. Санал дүгнэлт

1. Хэрэв Мөрдөх албыг байгуулахаар нэгдсэн дүгнэлтэнд хүрэх аваас одоогийн ижил чиг үүрэг бүхий АТГ, цагдаа, Прокурорын дэргэдэх мөрдэн байцаах алба зэрэг бүх мөрдөх албыг татан буулгаж шинээр нэгдсэн Мөрдөх албыг байгуулж бүх нэгдсэн бодлого, үйл ажиллагаа, хүний нөөцийн асуудлыг зангидуулах ёстой гэж үзэж байна.

Ийнхүү байгуулсан тохиолдолд гэмт хэрэгтэй үр дүнтэй тэмцэх жинхэнэ зорилгодоо хүрэх болно.

2. Гэмт хэргийн тухай , гэмт хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай, хууль сахиулах үйл ажиллагааны тухай хуулиуд батлагдаж хууль, эрх зүйн орчин тодорхой болсны дараа ямар төрлийн гэмт хэрэгтэй ямар байгууллага ямар хүчээр тэмцэхийг тогтоосны дараа Мөрдөх албаны тухай хуулийг хэлэлцэн батлах шаардлагатай гэж үзэж байна.

3. Мөрдөх албаны даргыг томилох зарчмыг өөрчлөн Улсын Их Хурлын холбогдох байнгын хорооноос санал болгож УИХ-аас томилдог хэлбэрт оруулах ёстой. Учир нь одоо үйл ажиллагаа явуулж байгаа мөрдөх, гүйцэтгэх ажил эрхлэх чиг үүрэг бүхий бүх байгууллагын дарга нар /АТГ-ыг эс тооцвол/ мэргэжлийн бус хүмүүс байгаа. Энэ нь томилох эрх бүхий субъект нь дангаараа өөрийн үзэмжээр томилгоо хийж байгаатай холбоотой.

Түүнчлэн мөрдөх болон гүйцэтгэх ажил эрхлэх чиг үүрэгтэй цагдаа, тагнуул, АТГ, Тахарын алба, Цэргийн тагнуул, прокурорын дэргэдэх мөрдөх албаны байгууллагын удирдлагуудыг томилж, чөлөөлдөг тогтолцоо, зарчмыг нэг горимтой болгох асуудлыг хуулийн төсөлтэй хамтад хэлэлцүүлэх арга хэмжээ авах ёстой.

4. Хуулийн төсөл боловсруулсан ажлын хэсгээс ирүүлсэн хуулийн төслийн танилцуулгад дурдсан АНУ-ын Холбооны мөрдөх товчооны ажилтнууд өөрийн орны болон бусад улсын иргэд, улс төрчдийн хувийн амьдрал, хувийн нууцад хууль зөрчин халдах зэрэг хууль зөрчсөн үйлдэл ихээр үйлдэж байгааг тооцоолон энэ зохисгүй үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх заалт, хяналтын механизмыг тодорхой тусгах.

Төсөл санаачлагчид зөвхөн гадаадын мөрдөх байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалтын хэлбэрийг анхаарснаас биш тухай байгууллагын үйл ажиллагааны алдаа оноо, сургамжийг бага анхаарч хуулийн төсөл боловсруулж оруулж ирснийг хууль тогтоогчид анхаарах хэрэгтэй.

Монгол Улсын тухайд хууль хяналтын байгууллагууд үйл ажиллагаандaa гаргаж ирсэн сургамжийг мөн тооцож давтахгүй байхад анхаарах.

5. Нэр бүхий гишүүд авилгын эсрэг хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах хуулийн төслийг боловсруулан өргөн барьж УИХ-аар хэлэлцүүлж эхлэх гэж байна. Мөн Тагнуулын байгууллагын тухай хуульд өөрчлөлт оруулахаар тус байгууллага ажиллаж байгаа мэдээлэл байна

Иймд ижил чиг үүргийн байгууллагуудтай холбоотой хуулийн нэмэлт, өөрчлөлтүүдтэй уялдуулах шаардлага зүй ёсоор урган гарч байна.

6. Монгол Улсын Засгийн газраас иргэд, албан тушаалтнуудын дунд явуулах гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх чиглэлийн ажлыг бүх түвшинд хийх ажлыг зөв зохион байгуулж эрчимжүүлэх нь шинээр Мөрдөх алба байгуулж гэмт хэрэгтэй тэмцэхээс илүү үр дүнтэй болно гэж дүгнэж байна.

Сүүлийн жилүүдэд иргэдийн дунд хар тамхины хор хөнөөл, энэ гэмт хэргийн золиос болох эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх талаар тасралтгүй танин мэдүүлэх, соён гэгээрүүлэх ажил хийсний үр дүнд гадаад улсад тухайлбал БНХАУ-д хар тамхитай холбоотой гэмт хэрэгт манай иргэд холбогдох нь харьцангуй буурсныг анхаарах.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачлан хэрэгжүүлэхийг зорьж буй “Том төрөөс ухаалаг төр лүү” гэсэн зорилтын үзэл санаа, зорилгын хүрээнд аливаа асуудлыг шинээр байгууллага, бүтэц байгуулж хүчээр шийдэхийг чухалчлах биш, орчин үеийн дэвшилтэд техник, хэрэгслэл ашиглан цомхон, чадварлаг бүрэлдхүүнтэйгээр шийдэхийг зорих хэрэгтэй байна.

Эцэст нь дүгнэхэд ажлын хэсэг дээр нэгдмэл ойлголт, тохиролцоонд хүрсний эцэст Хууль зүйн байнгын хороонд оруулах ёстой гэж үзэж байна.

БҮЛГИЙН ДАРГА

С.БЯМБАЦОГТ